

Déli Hirlap

FELELŐS SZERKESZTŐ
DR. VUCHETICH ENDRE

BÁNSÁGI
MAGYAR NAPILAP

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL
PIATA I. C. BRĂTIANU 4. — TELEFON 2-52

Az autó

Csak éppen a legnagyobbakat, a legfeltűnőbbeket, a pár hét alatt történt világröplő tragédiákat soroljuk fel egymás után. Ehusznigg fiatal feleségét az autó ölte meg. Astrid királynét, akit most szívből sirtnak Belgium népei, az autó pusztította el azon a napon, amelyen ravatalra tették a szép királyné kihűlt testét, egy autó gyilkolta meg az amerikai belügyminiszter feleségét.

Sehogy sem lehet megérteni, hogy miért kell száz kilométeres tempóban rohanni és illoösen nem lehet megérteni, hogy miért kell Istenküsertő sebességgel vágatni a véglen országutakon. Arra még csak volna valami magyarázat, hogy nyaktörő sebességgel száguldozik az, akinek sürgős dolga van, akit utja végén valami életreszóló elhárítás vár, akit percről-percre reménykedés sürget valamilyen távoli kötelesség. Ezek szerencsétlenségek, ezek a szörnyű tragédiák azonban kiránduló utakon, szinte azt lehet mondani sétakocsizás közben történnek, nyaralásra menet, nyaralásról jövet. A irgösségek, a gyorsaságnak semmiféle szükségessége nem volt. Itt, ezeken a szörnyű tragédiákban csak az autó adta sebességvágyakozás volt meg, az a különös vágyakozás, amellyel az ember mindig többet akar elérni, mindig a legvégsőkig akarja okozni a teljesítményt. Az ember megcsálta magát a gépet, mert már nem volt lég az az előny, az a gyorsaság, amelyet az ember rabóságába befogott állapot adhatott. A perőt megszárazozta az emberi technika s a száz lóerős gép, amely egy rugó megnyomására, egy ujjbillentésre engedelmessé válik az emberi akaratnak, egészen megbüroltte az emberi lelket. Megint valósággá vált a szomorú igazság, hogy az ember, amikor gépet teremt, hogy a gép szolgálja, véül maga lesz szolgálója a gépnek.

Már sokféleképpen próbálták az autó széületét korlátok közé szorítani. A törvényes atékendések, rendőri szabályok, még a tragédiák sem tudják leküzdeni a sebességkocza mámort, amely elkap mindenkit, aki áül az ördög szekerére, ahogy valamikor a nép nevezte az autót. Mintha valóban valami gonosz szellem uralkodnék a gépen, amely hatalmába keríti azokat, akik rábizák életüket erre a túlfokozott energiára, erre a kilométerfaló szörnyetegre. A kilométerfalás, a gyorsaság, a rekord vágya minenkinek, aki az autó érzékeny kerekét artja a kezében. Azt lehetne mondani, hogy minden bajnak az oka az, hogy olyan csodáatos sima autót építenek. Ezek az autótak, ezek az aszfaltos, cementes végtelen zalagok segítenek a gépnek a mármorkelésben, az emberi kontroll, a félelem kontrolljának lecsökkentésében. Hiszen nincs emmi ok a félelemre, az ut sima, mint a parkett, a gép szíve ütemesen csobog és a épülés mámorea gyönyörű. Egészen furese a tények azt bizonyítják, hogy kevesebb autószerencsétlenség történik a rossz utakon. A mi utjainkon, ahol igen sok helyen az autó a keréknyomok és gödrök akadályain zötyög keresztül, csak ritkábban történik szerencsétlenség, nemcsak azért, mert a rossz utak miatt kisebb az autóforgalom, hanem inkább azért, mert a rossz utat veszelelemnek állandó közelségét dobja oda a reülős mámoreának örülete elé és az autövető állandóan résen áll, állandóan figyel, állandóan óvatos.

Talán majd egyszer kitalálnak valami

Elhagyta a Népszövetség termét Aloisi báró olasz fűdelegátus, amikor az abesszin képviselő a tanács asztalához lépett

Genfben nagy az izgalom. Az egyik órában biznak benne, hogy sikerülni fog az olasz-abesszin viszály ügyében a békés megoldás, de a másikban már újból a pesszimizmus kerekedik felül. Aloisi bárónak a szerdai népszövetségi tanácsülésen elhangzott beszéde után még mutatkozott némi optimizmus. Ez azonban szétozlott ama nyilatkozat után, amelyet Aloisi báró a tanácsülés befejezése után olasz laptudósítók előtt tett. Ez a nyilatkozat politikai körökben a legnagyobb feltűnést váltotta ki.

Nyilatkozatában ismételte, hogy Olaszország Abessziniát nem tekintheti egyenjogu és egyenértékű félnek. Olaszország nem veszi tudomásul, hogy Abessziniának a Népszövetségben képviselője van és ha ez felszólal, annak szavaira

Törvényen kívül állónak veszik Abessziniát

Az újságírók azután megkérdezték, vajjon Olaszország Abessziniát törvényen kívül állónak tekinti-e. Aloisi erre a kérdésre határozott igennel válaszolt. Olaszország Abessziniával szemben azt fogja megtenni, amit jogosnak tart.

Az újságírók azután azt kérdezték, hogy a rendszabályok összhangban lesznek-e az olasz-abessziniai barátsági szerződéssel, mire Aloisi így válaszolt:

— Olaszország és Abesszina között nem létezik barátság. Eszerint tehát

Anglia vállain nyugszik a felelősség

A Népszövetség tanácsának szerdai esti ülése után Laval francia miniszterelnök is fogadta az újságírókat és a következőket mondotta:

— Az első ülés simán folyt le. Békéltető munkásságunkat természetesen folytatnunk kell, mert ezen a terepen még sok a végezni való. A Népszövetség tanácsa mindenesetre megvizsgálja Olaszországnak Abesszina elleni panaszait.

A francia sajtó egy része tudni véli, hogy az abesszin kérdésben Laval és a francia kormány több tagja között nincsen teljes egyetértés. Laval állandó telefonon összeköttetésben áll Rómával is, szerkezetet, amivel az autó veszedelmét esetleg a sebesség, a teljesítőképesség rovására csökkenteni lehet, addig, amíg ez nem

nem válaszol.

Olaszország ugyanis nem veszi tudomásul azt, amit Abesszina állít. Olaszország kész arra, hogy a Népszövetséggel vitába bocsátkozzék, azonban Abessziniával semmi körülmények között nem. Olaszország elhatározott szándéka, hogy Keletafrikában szabadkezet őriz meg a maga számára és ettől az elhatározásától pedig semmilyen körülmények között nem tér el. Arra a kérdésre, vajjon Olaszország kilépe a Népszövetségből, Aloisi azt válaszolta, hogy ez a Népszövetség magatartásától függ.

A Népszövetségnek választania kell Olaszország és Abesszina között. Ha azonban a Népszövetség a néger államot választja, akkor Olaszország tudni fogja, hogy mit kell tennie.

már a barátsági szerződés sem létezik. Olaszország tervezett rendszabályai azonban a Kellog-paktummal nem állanak ellentétben.

Annak idején ugyanis, amikor a Kellog-paktumot aláírták, Anglia azt a kikötést tette, hogy ennek határozmányai nem vonatkoznak a gyarmatokra. Olaszország akkor csatlakozott az Anglia által javasolt feltételhez és így szabad keze van ebben a dologban.

ahonnan azt a kijelentést kapta, hogy Olaszország provokálás nélkül nem kezdi meg a háborút.

Az angol sajtó tartózkodó. Egyes lapok szerint Anglia vállain nyugszik a felelősség arra vonatkozólag, hogy a helyzet a jövőben miképpen alakul.

Bethlen István gróf, volt magyar miniszterelnök a budapesti lapok munkatársai előtt kijelentette, hogy Magyarországot egy esetleges abessziniai háború nem érdekli.

Közvetve azonban mégis érdekli annyiban, hogy ugy Olaszországgal, mint pedig Angliával

lesz meg, hiába minden riasztó példa, az emberek tovább száguldoznak és a kilométerfalás nagyszerű kábulatában tovább nem

val szemben baráti kapcsolataik vannak.

Ameddig Keletafrikában a háború nem tör ki, addig Magyarországnak nincsen szüksége arra, hogy külpolitikáján változtasson. Remélhető, hogy háborúra nem kerül sor.

Olaszország folytatja a csapatszállításokat Afrikába.

Az elmúlt negyvennyolc óra alatt hét nagy olasz gőzös ment a szuezi csatornán keresztül. Három gőzősön egyenként kétezer katona volt.

A többi hadiszert szállított. Tegnap este Nápolyból egy újabb hajó indult el kétezer katonával. A hajón egy tizenkét éves fiú is utazik, aki Mussolini külön engedélyével fog a gyarmati háboruban résztvenni.

Addis-Abébából jelentik, hogy Abesszina is igen felfokozta az utóbbi napokban hadi készülődéseit. Az ország egyetlen vasuti vonalát meghosszabbították, ezenkívül párhuzamos vonalakat is építenek, hogy a municiószállítás minél gyorsabb lehessen. Naponta tizenötezer katona indul a front felé. A császár az induló katonákhoz buzdító beszédekentéz.

Azonban kevés az olyan katona, akinek teljesen modern felszerelése van. Soknak régi fajtájú puskája van, de van olyan is, aki lándzsával és oroszlándzsából készült pajzsával indul a háborúba.

Római félhivatalos helyről származó értesülés szerint Olaszország a genfi tanácskozásokon nem vesz többé részt, ha a Népszövetség úgy döntene, hogy a tanácsülésen Abesszina is felszólaljon és vádaskodjék olaszországgal szemben. Olaszország különben meg van elégedve, hogy a Népszövetség tanácsának első ülése alkalmával még az ülésen kívül magánbeszélgetés formájában sem került a szó arra, hogy Olaszországgal szemben gazdasági megtorló intézkedéseket alkalmazzanak.

Laval tegnap folytatta tanácskozásait Edennel, majd utána Aloisival. Azután különböző diplomátákat fogadott. Londoni

törődnek azzal, hogy minden percben kockára teszik az életüket. Kockára teszik semmiért, ami a legfelelősebb kockázat. (**)

hir szerint Hoare angol külügy-miniszter vasárnap Genfben érkezik és a Népszövetség tanácsának további ülésein szintén résztvegyen.

Eden angol miniszter tegnap ebédet adott, amelyen résztvettek Laval, Benes, Tevfik Rüzsyd Arras bey, Avenol népszövetségi főtitkár és Ascarate, a népszövetségi főtitkár helyettese.

A Journal de Geneve szerint Rickett most azon fáradozik, hogy az abessziniai olajkoncessziót, amelyet az amerikai Vacuum Oil Company visszaadott, átjásza Olaszország kezére.

A lap megemlíti, hogy Rickett igen jó barátságban van Ciano gróffal, Mussolini vejével. Olasz hivatalos körök ezt a hírt cáfolják.

A Manchester Guardian írja, hogy a francia kormány hajlandó a

megtörli intézkedések alkalmazására való követelés ügyében Anglia mellé állani, ha garanciát kap arra vonatkozólag, hogy egy esetleges hasonló esettel alkalmazásával Anglia is Franciaország mellé áll.

A lap szerint ez az ügy érinti Ausztria függetlenségét, amelyet Franciaország meg akar védeni, ha azt Németország megtámadná. Franciaország ebben az esetben Németországgal szemben követelné a gazdasági megtörli intézkedések alkalmazását.

Római hivatalos jelentés szerint január 6-tól egészen augusztus 31-ig Kelet-Afrikában szolgálat közben tizennégy tiszt és hetvenkilenc katona halt meg.

Genfben tegnap délután még biztosra vették, hogy a Népszövetség leközelebi tanácsülését csak mára, esetleg hol-

napra hívják össze. Öt órakor aztán meglepetésként hatott, hogy a tanácsülést hat órára összehívták. Hat órakor azonban az ülés megkezdését hét órára halasztották el.

Csütörtökön este negyednyolc órakor a Népszövetség tanácsa újból zárt ülésre ült össze, majd egy negyedóra múlva Ruiz Guizano elnök megnyitotta a nyílt ülést és felkérte Jeze tanárt, Abesszinia képviselőjét, hogy foglaljon helyet a tanács asztalánál.

Amikor Jeze az asztal felé indult, Aloisi báró olasz fődélegátus felkelt és eltávozott a teremből, ami nagy feltűnést keltett. Aloisi távozása után Rocco olasz délegátus ült a tanács asztalához, azonban Jeze tanár beszédéből csak néhány mondatot hallgatott meg és szintén eltávozott a teremből.

ebben az ügyben október 8-án fog dönteni.

Fundanelle azonban a követelés első helyen betáblázta magát, de gyár tulajdonosai azt nem fizették ki. Ilyenformán a követelés a kamatokkal együtt 120.000 leire növekedett és erre az összegre tüzték ki most az árverést. Az árverés iránt nagy érdeklődés mutatkozik. Elsősorban egy bányászati tőkecsoport szeretné megvásárolni a gyárat, amelyen sertészialdát akarnak létesíteni. Az érdeklődők között szerepel az egyik bukovinai sajtógyár és Timsoara városa is. Az árverésre azonban a nagy érdeklődés ellenére aligha forsor kerül, mert a Jörg-család az árverés kifizetése ellen felebbezést jelentett be, amely felebbezés ügyében a köznapokban döntenek. Amennyiben azonban az árverést nem sikerül megakadályozni, úgy a cég lehetőleg helyezi a követelt összeget és nem engedi meg, hogy a gyár újra kezdjen.

Székhely inu

Bálint Péter és jelenleg huszonéves. Foglalkozására nézve földművelő. Terméte alacsony, arca sápadt, a homloka azonban igen magas. A hangja fátyolos. Bálint Péter amellet, hogy földet turja, egyben eleven számológépes is. A legkomplicáltabb összeadásokat kivonásokat, szorzásokat, osztásokat pillanatok alatt végzi fejből. Négy, öt és több számjegyű összegeket játszva dobálózik. Ha irásban ellenőrizni szamádsait ceruzával a kezükben nagyon elmaradunk mögötte. Fejzsámolásait azonban ellenőrizhetjük az iskolában tanult rendes számtani műveletekkel és rájövünk, hogy Bálint Péter egy szer szem téved. Egy-kettőre megmondja, hogy Pompeji pusztulása óta hány hónap, nap, óra és perc telt el. Bálint Péter erdélyi köruton van és városunkban is bemutatkozik majd az iskolákban, klubokban, egyesületekben, gyárakban és magántársaságokban. Igazi számtanlángész. Akik előtt magát eddig produkálta, elámultak a csodálattól. Erdem lesz Bálint Pétert meghallgatni. A világ úgy sem tud számolni. Tenulhatnak tőle sokan.

A Zene- és Dalegylet hatvan éves jubileumát ünnepli

A helyi énekkari kultúra egyik legszámottevőbb tényezője, a második kerületi Zene- és Dalegylet jubileumi évfordulóhoz ért és Most van hatvan esztendeje, hogy a második kerület polgárai életre hívták a Zene- és Dalegyletet, melynek elhivatása nemcsak az volt, hogy az ének és zene művelését ebben a városrészben kimélyítse, hanem által megteremtse a polgári összetartozást, a nemzeti és felekezeti megkülönböztetés nélkül. Nem kisebb nevek mint Telbisz Károly, Baader Henrik, Tedeschi János állottak a Zene- és Dalegylet bölcsőjénél. Ő hívták életre azt az egyesületet, mely havan esztendőn keresztül sok dicsőséget és hírnevet szerzett a második kerületnek. Zene- és Dalegylet énekkari együttese eljött a nemzetközileg jutalmazott egyesületek sorába is és hat évtizedes emlékei között több országos első díj troféáit őrizi. A helyi zeneélet első sorában áll ma is a Zene- és Dalegylet, melynek sokat köszönhet a bányászati zenekultúra. A Zene- és Dalegylet fennállásának hatvanéves fordulóját szeptember 15-én ünnepli fényes külsőségek között és az ünnepségen résztvesznek az összes helybeli kardalegységek. A jubileumi ünnepség műsora két részből áll, amelyet városi színházban rendezendő diszhangverseny zár le. A diszhangversenynek két nemes instrumentális szólístája lesz.

Abesszinia nyílt védelmet kér a Népszövetségtől Olaszországgal szemben

Jeze tanár, abessziniai megbízott megállapítja, hogy a jelen viszály esetében alkalmazható a népszövetségi egyezményokmány tizenötödik szakasza. Abessziniát támadják és Abesszinia védelmet kér. Most már világos Olaszország szándéka. Olaszország jelentésében nem ismerte be, hogy gyarmatot akar szerezni, pedig valóban ez a szándéka. Miért nem fordult egyenesen azzal a kéréssel a Népszövetséghez, hogy adjon neki gyarmatot? Olaszország meg akarja nagyobbítani gyarmatát és etekintetben minden jog ellenére abesszin területet kíván igénybe venni.

Abesszinia, mint a Népszövetség egyik tagja, azt kéri a Népszövetségtől, hogy védje meg Olaszországgal szemben, amely barbárnak nevezte és megtagadja tőle az egyenjogosultságot.

Az egyik államnak sok a fegyvere, a másik szűkölködik fegyverekben. Ennek ellenére Olaszország mégis rossz néven veszi Abessziniának, hogy függetlenségét meg akarja védelmezni. Erre minden államnak joga van. Abesszinia mint kis állam felebbez a Népszövetséghez és kéri, ne engedje, hogy Olaszország jog és igazság nélkül rátámadjon.

Londonba érkezett ellenőrizhetetlen hírek szerint I b n S a u d, iráki arab király fegyveres segítséget ajánlott fel Abessziniának. Az abesszin kormány egy tíz tagból álló svájci tisztí szervező csoportot szerződöttetett. Tegnap négy francia tiszt titokban Adis-Ababába érkezett.

Baldwin angol miniszterelnök megszakitotta franciaországi üdülését tegnap visszatért Londonba. Megérkezése után nyomban tanácskozott a kormány

több tagjával, majd fogadta Hoare külügyminisztert, aki vasárnap Genfben utazik. A tanácskozás az abesszin kérdéssel volt kapcsolatos.

Tegnap délután, mialatt Jeze tanár a Népszövetség főtitkári hivatalában válaszát fogalmazta, Avenol szobájában tanácskozás volt, amelyen Eden, Laval és Aloisi vettek részt. Az a vélemény alakult ki, hogy ötös tanácsot kell alakítani, amely átvegye azt a békéltető szerepet, amelyet eddig Franciaország és Olaszország töltöttek be. Az ötös tanácsban ez a két kormány is egy-egy helyet kapna. A békéltető bizottság valószínűleg hamarosan megalakul.

Ez fogja majd tanulmányozni Olaszország panaszát és azután Abesszinia válaszát és azután javaslatot tesz a tanácsnak.

Anghelescu személye előtérben esetleges kormányváltozással kapcsolatban

Legközelebb nagyszabású ünnepek lesznek Targu-Jiuban, ahol leleplezik Teodoroiu Ecaterina, a háboruban hősi halált halt asszony szobrát. A szoborleleplezési ünnepségen a kormány tagjainak kíséretében megjelenik Carol király is. Erre az ünnepségre, hir szerint, Titulescu külügyminiszter is visszatér az országba. Titulescu hazajövetele, mint mindig, ezuttal is, élenként foglalkoztatja a politikai köröket és annak komoly jelentőséget tulajdonítanak. A Zorile című lap szerint Titulescunak az országba való visszatérését kapcsolatba hozzák a kormány esetleges lemondásával. A külügyminiszter eszerint megvizsgálja majd a francia-román tárgyalások anyagát és amennyiben nem talál olyan megoldási lehetőséget, amely megvalósítható, úgy a kormány kénytelen lesz helyét átengedni.

A kormány lemondásának lehetőségével egyes liberális körökben is foglalkoznak. Ezek úgy vélik, hogy egy esetleges kormánylemondás nem jelentene egyben rezsimváltozást, mert egy újabb összetételű liberális kormány meg tudna küzdeni a felmerült nehézségekkel. Ilyen körülmények között, írja a lap, ismét

előtérbe nyomul Anghelescu dr. közoktatásügyi miniszter személye, akinek feladata lenne a kormányelnöki székben a liberális pártban támadt elmentéteket elsimitani. Anghelescunak ugyanis kiváltságos helye van a liberális pártban, nagy tekintélynek örvend, mert célkitűzéseit mindenkor keresztülviszi. Anghelescu dr. viszont nem titkolja, hogy nem támogatja Tatarescu politikáját.

De ellentétek merültek fel — folytatja a Zorile — Anghelescu és Bratianu Dinu között is. Ezeket az ellentéteket

főképpen Iliescu Toni, a szenátus volt alelnökének ügye éllezte ki, mert Anghelescu a liberális párt elnökével is közölte, hogy legfőbb ideje volna állást foglalni olyan cselekmények ellen, amelyek a liberalizmust sértik és a párt programjának ártanak. Anghelescu ezenkívül legfőbb szorgalmazója a két liberális párt fuziójának és mindent elkövet, hogy Bratianu Gheorghe pártja és a kormánypárt közeledjenek egymáshoz. A közoktatásügyi miniszter ezt az egyesített liberális pártot Bratianu Gheorghe vezetése alatt szeretné látni.

Autóbalesetből kifolyólag árverést kértek a lieblingi Jörg-sajtgyár vagyonára százezer leit meghaladó összeg erejéig

Szeptember 11-re a ciacovai telekkönyvi hivatalban árverést tüzték ki a lieblingi Jörg-féle sajtgyárra és tejfeldolgozó üzemre. A Jörg-féle sajtgyár, amelynek készítményei nemcsak a Bányában, hanem az egész országban ismeretek, már évek óta működik Liebling községben. Az árverés tulajdonképpeni oka egy autóbalesetre vezethető vissza,

A Jörg-féle sajtgyár gépkocsija évek előtt Grabat község közelében elgázolta Fundanell kertész feleségét, aki a szerencsétlenség következtében elvesztette egyik lábát. Az asszony ezért kártérítési pert indított a sajtgyár ellen és a helybeli törvényszék meg is ítélte ötvenezer leit. Az ítélet ellen a vállalat felebbezést jelentett be és az ítéletbá

A GÖRÖG NÉPSZAVAZÁS OKTÓBERBEN LESZ. Athénben nagy izgalom uralkodik a királykérdés miatt. Aldarisz miniszterelnök, aki külföldön tartózkodik, a napokban hazatér. Maximos külügyminiszter már Velencében állkozik Kaldarisz miniszterelnökkel, mivel közli, hogy a kormány többsége agaszkodik hozzá, hogy a monarchia visszaállítása ügyében a népszavazást

már október elején minden körülmények között tartásuk meg. A londoni Reuteriroda értesülése szerint György exkirály nem fogadta el a pénzügyminiszter indítványát, amely a népszavazás elhalasztására vonatkozott. György exkirály Londonban tanácskozott a görög miniszterrel és a kiszivárgott hírek szerint ragaszkodott a népszavazás megtartásához.

Judod, itt kétség nem lehet:

Sem a »luxus- és csoda-krémek«, sem az »utánzólok« nem pótolják a Nivea-Crème csodás hatású bőrápolószert, mert az egész világon nincsen más krém, amely a bőrápoló eucerint tartalmazza és ezen alapszik a Nivea-Crème bámulatos hatása. Ez az egész világ, amely csak néhány leibe kerül!

Telhat: Vegyen csak Nivea-krémet, és semmi mást!

NIVEA-KRÉM: Dubozokban Lot 16 - 34 - és 72 -
Tuluzában Lot 30 - és 45 -

Tizenkét elbukott városi tisztviselőt szeptember hónap közepén rendelkezési állományba helyeznek

A város közvéleménye állandóan érdeklődéssel figyeli a román nyelvviszán elbukott kisebbségi tisztviselők gyét. Körülbelül százhatvan tisztviselőről, alkalmazottról és állandó munkásról van szó, akik már valamennyien osszu ideje szolgálják a várost. Annak lejjén az 1924. évben megtartott első román nyelvviszga alkalmával valamennyien megfelelték és erről írást is aptak. Ennek ellenére a mult esztendőben és ebben az évben is új vizsgára ellett jelentkezniök. Megirtuk már anak idején, hogy tizenkét tisztviselőt és lkalmazottat augusztus elsejével rendelkezési állományba helyeztek, a többieket pedig fegyelmi bíróság elé idézék.

Ugy a rendelkezési állományba helyezettek, mint pedig a fegyelmi bíróság elé idézettek beadvánnyal fordultak a revíziós bizottsághoz, mely több egymásután elhangzott hasonló döntésében kimondotta, hogy a városnak ez az eljárása nem alapult törvényes rendelkezéseken.

Beszámoltunk arról is, hogy a belügyminiszter rendelkezése alapján a nyelvviszgan megbukott kisebbségi tisztviselők, alkalmazottak és munkások ügyét evették a napirendről, ezenkívül pedig ninczenek az iratait a fegyelmi bíróságtól visszakérték. A város ideiglenes bizottsága tegnap délben megtartott ülésén újból foglalkozott a nyelvviszgan megbukott tisztviselők, alkalmazottak és állandó munkások ügyével. Az ideiglenes bizottság úgy döntött, hogy az augusztus elsejével rendelkezési állományba helyezett tizenkét tisztviselőre és alkalmazottra vonatkozó és a fegyelmi bíróság javaslatára hozott határozatát megsemmisíti, ellenben az illetőket saját hatáskörében szeptember 15-én helyezi rendelkezési állományba azzal a megjegyzéssel, hogy amennyiben vannak közöttük olyanok, akik a szolgálati korhatárt már elérték, azonnal megkapják a nyugdíjat, a többiek pedig majd a szolgálati korhatáruk elérésekor kerülnek nyugdíjba.

A nyelvviszgan elbukott többi kisebbségi városi tisztviselő, alkalmazott és állandó munkás ügyében az ideiglenes bizottság úgy döntött, hogy ezeknek az ügyét a fegyelmi bíróságtól visszakapott iratok alapján egy kilendő bizottság egyénenként vizsgálja felül. Ennek a bizottságnak a tagjai Coman Augustin főpolgármester, továbbá Farcasanu Nicolae és Schmitz Ferenc dr. ideiglenes bizottsági tagok.

A bizottság tagjaitól nyert felvilágosítás szerint a bizottság munkája egyelőre nem időszerű és arra csak később kerül a sor. A törekvés az lesz, hogy senkit ne kelljen elbocsátani. Azok, akik valamely városi vállalatnál vannak olyan helyen, ahol nélkülözhetetlenek és ahol kevés, vagy csak sablonos írásbeli jelentéseket kell tenniök, továbbra is megmaradnak a helyükön.

A költségvetési évről a naptári esztendőhöz való visszaigazítását kívánják a városok a zavartalan munka érdekében

Az állam a mult esztendőben a költségvetési év kezdete tekintetében bevezette több nyugati állam rendszerét és a költségvetési esztendő tartamát április 1-től március 31-ig határozta meg. A belügyminiszterium a költségvetési évről ilyen beosztását kötelezővé tette a városokra nézve is. A városi háztartásban azonban ez a költségvetési beosztás nem vált be. Ugyanis az új költségvetésnek április elsejére való jóváhagyása után a különböző tervbevetett munkálatok számára különböző formalitásokat — árlejtéseket, anyagbeszerzést, munkakiadást — kell elintézni, ami hosszabb ideig tart és így a városokban a közmunkák rendszerint csak augusztusban kezdőd-

Két millió leit meghaladó újabb költségvetési hitel igénybevétele határozta el a város ideiglenes bizottsága

A város ideiglenes bizottsága tegnapi ülésén 1,000.000 lei póthitel és 1,252.000 lei rendkívüli költségvetési hitel igénybevétele határozta meg. A póthitelből többek között a következő kiadásokat fedezik: 165.000 lei a főpolgármester és a főjegyző hivatalos helyiségeinek átalakítása, 50.000 lei interurbán telefonbeszélgetések díja, 50.000 lei kisebb javítások, 150.000 lei városi épületek fentartása, 60.000 lei két szántó és két vetőgép vásárlása a városi gazdaság számára, 75.000 lei többletkiadás iskolai építkezésnél és 80.000 lei szerződésbeli hozzájárulás a munkakamara lakbéréhez.

A borzalmak vidékét mutatja az a föld ahol a rémes erejű viharkatasztrófa pusztított

A súlyos amerikai viharkatasztrófáról, amelyről beszámoltunk, már érkeznek egyes részletek, azonban a szerencsétlenség teljes képéről majd csak napok múlva lesz a világnak fogalma. Egyik helyen a vihar elpusztított egy munkatábor, amelyben volt front-

Nincsen kizárva, hogy egyes kisebbségi tisztviselőket és alkalmazottakat olyan szolgálati ágazatokhoz helyeznek át, ahol kevesebb román nyelvtudással is boldogulhatnak.

Igy akarják elkerülni azt, hogy az illetőket a szolgálat alól fel kelljen menteni.

hetnek meg. Ennek következménye azután az, hogy a városokban a közmunkákat csak a legkritikább esetben lehet a tél bekövetkezése előtt befejezni.

A romániai városok ezért közös mozgalmat indítottak, hogy a városok költségvetési éve újból minden esztendő január elsején kezdődjék, mint azelőtt. Ilyen beosztás mellett a közmunkákkal járó formalitásokat a tavaszig elvégzik és akkor a munkák idejében megkezdhetők és befejezhetők. A városok ebben az ügyben közös memorandumot intéztek a belügyminiszterhez. Az emlékirathoz most csatlakozott Timisoara városa is.

Ezenkívül még számos kisebb kiadást is ebből a póthitelből fedeznek.

A rendkívüli költségvetési hitelből többek között a következő kiadásokat fedezik: 600.000 lei régebben esedékes hozzájárulás az országos nyugdíjalaphoz, 150.000 lei repülőter létesítése, 60.000 lei az országos vásártér áthelyezése és az új terület rendezése, 150.000 lei tizenöt gázmaszk beszerzésére a városi tűzoltóság részére, a rendkívüli költségvetés többi része különböző kisebb tételekre arozódik fel. A városnak a póthitelre és rendkívüli hitelre vonatkozó határozatát felterjesztették jóváhagyás végett a belügyminiszterhez.

harcosok dolgoztak. Itt eddig száz halottat találtak. Bizonyosra veszik azonban, hogy a halottak száma sokkal több lesz és a romok alatt még legalább további száz halott van. Azok a pilóták, akik gépeikkel elszállottak az elpusztított vidékek fölött, borzal-

mas dolgokat beszélnek. Mindenfelé lehet látni emberi és állati hullákat. Rengeteg a rom, a vasuti vonalak és az országutak használhatatlanok. Az anyagi kár nagyságát még hozzávetőlegesen sem állapították meg, de kétségtelen, hogy az több millióra rug.

Jelentették, hogy a Dixie amerikai személyszállító gőzös a vihar következtében zátonyra jutott. Eddig sikerült száztizenkét utast és ötvannegy matrózt megmenteni. A mentési munkálatokat a viharos tenger miatt be kellett szüntetni. A hajó kapitánya dróttalan távirón jelentette, hogy a hajó léket kapott és hogy belsejében igen sok a víz, mindazonáltal egy-két napig még tarthatja magát. Remélik, hogy addig sikerülni fog a hajón levőket mind megmenteni.

Megállapították, hogy néhány városban és községben kő kövön nem maradt. A házak helyein csak romok láthatók. Egy négyszáz lelket számláló községben mindössze huszonöt ember maradt életben. 1926-ban Florida felszigetén hasonló katasztrófa pusztított, amikor kétezer ember vesztette életét. Azt hiszik, hogy ez a mostani katasztrófa sokkal nagyobbakat fog mutatkozni.

Agyonszurta feleségét egy ismert tót politikusnak a veje

A csehszlovákiai Zinováralján véres család dráma történt. Padurik Kálmán birtokos, Jehlicska Ferenc ismert tót politikus veje, heves összeszólalkozás után megölte a feleségét. Padurik Kálmán néhány év előtt nősült, de könnyelmű életével nemcsak saját vagyonát, hanem a feleségével kapott hozományt is elköltötte. A házastársak között napirenden voltak a civódások és az asszony végül is elhagyta férjét és külön költözött tőle. Padurik többször kérlete feleségét, hogy térjen vissza hozzá, de erről az asszony hallani sem akart. Legutóbb Padurik ittas állapotban ismét megjelent felesége lakása előtt és beszélni akart az asszonnyal, aki azonban nem nyitotta ki az ajtót, hanem az ablakon keresztül megmondotta neki, hogy nem tér vissza hozzá. Ez annyira feldühösítette Padurik Kálmánt, hogy feltörte az ajtót, berontott a lakásba és élesre fent törével az asszony nyakába szurt. A tör átvágta az asszony ütőerét és a szerencsétlen asszony elvérzett. A feleség-nyilkos birtokost letartóztatták.

A fővárosi kistisztviselők és nyugdíjasok kívánságai. A fővárosi kistisztviselők és nyugdíjasok blokkja az egyik fővárosi lapban tárta fel sérelmeiket, amelyeknek orvoslására a következőket követelik. Emeljék fel a nyugdíjakat, hogy fizetni tudják a magas házbéreket, szállítsák le az élelmiszereket és ruházatközlési cikkek árát, térítsék meg a háboruban elszendedett károkat. A nyugdíjasok ezenkívül követelik, hogy állami beavatkozással csökkentésük harmincöt százalékkal a házbéreket, vagy pedig állítsák vissza a lakbérleti törvényt és biztosítsanak a kistisztviselők és nyugdíjasok részére védett lakásokat.

Felkérjük a
398 és 175 Prémiumszámok tulajdonosait,
hogy cégünknel jelentkezzenek
Káldor, Fotószaküzlet
Timisoara I. Piața I. C. Brătianu.

HIREK

ELŐFIZETÉSI ÁRAK:

Romániában:

Magánosoknak egy hónapra 70, negyed-
évre 200, félévre 380, egész évre 750 lei
Nyugdíjasoknak egy hónapra 60, negyed-
évre 160, félévre 300, egész évre 600 lei
**Intézményeknek, közhataloknak és köz-
üzemeknek, gyáraknak és vállalatoknak**
egy évre 1000 lei.

Magyarországon:

Magánosoknak egy hónapra 4, negyed-
évre 10, félévre 20, egész évre 40 pengő
Nyugdíjasoknak egy hónapra 3, negyed-
évre 8, félévre 15, egész évre 30 pengő

Telefon:

—52, este 10 óra után 14—69 vagy 2—5

„Temesvári Zeitung” nyomda
nyomása.

Ingyenpublikum

Mindig eseménye a falunak a cirkusz megerkezése. Vig hajrával fogadják a gyermekek, a felnőttek ajkaira pedig máris mosoly lopakodik, előlegképpen az esti látványosságra. A gyermekek boldog izgalommal settenkednek anyjuk-ajjuk körül az istállóban, meg az ita' kútnál, Alig bírják kivárni, hogy végezzenek már a munkával. Aztán elérkezik az is. A kék surc a szegre kerül, a csizmáról pedig leverik a hamvát. Az ünneplés alkalomra a gyermekek is beleerőszakolják maszatos lábaikat az ünneplés cipelőkébe. Mire odaér a népes család, már keményen feszül a drót a falu végéi tisztás körül. Belül egy ponyvát terítették a földre és két rögtönzött oszlop tetején kötelet feszítettek ki. Odébb ponyvasátor sötétlik és egy-egy oldalát fellobbanva bohócosan fectett suhanc, meg vörösen ríktó hajú lovarnó bujkálnak ki alóla.

Ez lenne hát a cirkusz! Nem is igen csalo-dott a falu népe, mert valahogy így képzelték még a színes gyermekfantázia is. Csak éppen a körülbeszített drótkötéllel van baj. Mert ha a dróton kívül maradnak, úgy édeskeveset hallanak a szivig kacagatást hebe-hurugaságból, ha pedig belül mennek, akkor rámeleg az estére a frissen csépelte buzából negyed mázsa is. Így hát a két rossz közül mégis csak az előbbit választják és mivel a falu népe gondolkodásban is nagyon egyforma, így az lett a dolog vége, hogy amikor a piros frakkos cirkuszigazgató a porondra lépett, a dróton belül a nézőtérre csak itt-ott látott néhány uras külsejű embert bóbiskolni az ülésen.

De nem kell félni a cirkuszigazgatókat, mert ha a falu népének van esze, úgy neki legalább kétszer annyi van. Amint a megvilágított nézőtér mögött a sötétbevesző ingyenpublikum nagy tömegét meglátta, egyszerűen helyesre állította be eszének váltóját, ígygen szólalva meg:

— Mélyen tisztelt dróton kívüli közönség! Tegyük lehetővé az előadás megkezdését a dróton belülről való fáradságukkal, mert cenenkező esetben kénytelen a cirkusz igazgatója az előadást bizonytalan időre elnapolni.

A finom és tapintatos figyelmeztetésnek láthatóan eredménye volt, mert az egyik elszánt ember példáján felbuzdulva egymás után sorakozott be apraja-nagyja a dróton belüli ülőhelyekre. A pénztár asztalán pedig vigan kopogtak a belépődíjak. (—go—)

A NYUGDÍJAKBÓL NEM SZABAD LEVONÁSOKAT ESZKÖZÖLNI. A pénzügyminiszter tudomást szerzett arról, hogy egyes pénzügyigazgatóságoknál törvénytelen levonásokat eszközölnek a nyugdíjakból és fizetésekből bélyegilleték és más taxák címén. Mivel ezek a levonások jogtalanok, a pénzügyminiszter elrendelte, hogy ezeket a levonásokat a jövőben ne eszközöljék.

HIRDESSZEN

A DÉLI HIRLAPBAN

A liszt árát nem emelik fel viszont a kenyér árát hétfőtől kezdve egy leiel leszallitják

A város ideiglenes bizottsága tegnap foglalkozott a liszt és kenyér árainak régóta huzódó megállapításával. Az ideiglenes bizottság meghallgatta a malmok képviselőitében megjelent Prochaska Ede vezérigazgató előterjesztését, aki kifejtette, hogy a malmok a sok költség és illeték mellett képtelenek a lisztet továbbra is az eddigi áron adni. Az ideiglenes bizottság úgy határozott, hogy a liszt árát nem emeli fel, ellenben a kenyér árát hétfőtől, szeptember 9-től kezdődőleg leszallitja arra a nivóra, amint júniusban volt. Az ideiglenes bizottság határozata alapján tehát hétfőtől kezdve a félbarna kenyér ára 7 lei és 50 bani, a barna kenyéré pedig 6 lei lesz kilónként. A malmosok bejelentették, hogy

sürgős felterjesztést intéznek az iparügyi és kereskedelmi miniszterhez, akit arra kérnek, utasítsa a várost, hogy a lisztárakat megfelelően felemelje. Felterjesztésükhöz különböző adatokat és kalkulációkat mellékelnek. Értesülésünk szerint a pékek hasonló felterjesztést intéznek a miniszterhez. A pékek a jelenlegi kenyérárak meghagyását kérik, amelyek egy leiel magasabbak a hétfőn életbelépőknél. A pékek kérelmüket azal indokolják, hogy a liszt minden kilója után kilencven bani illetéket kell fizetniük és hangsúlyozzák, hogy ezt a megterhelést képtelenek viselni, azért tartják szükségessé a jelenlegi kenyéráraknak továbbra való meghagyását.

— **A város képviselői az adófelebbezési bizottságban.** A város ideiglenes bizottsága az adófelebbezési bizottságba Jonescu-Frota és Schmitz Ferenc dr. tagokat küldte ki. Póttagok lesznek C a t a l i n a ideiglenes bizottsági tag és D i s e l a Pál pénzügyi tanácsnok. Az adófelebbezési bizottság tárgyalásai szeptember 15-én kezdődnek.

— **A Preyer-utcának határozottan peche van.** A negyedik kerületi Preyer-utcát a város végre az ottani lakosság évek óta tartó panasza után újjákövezette. A kövezés hetek előtt elkészült, de ennek ellenére az utcát a kocsiforgalom számára nem nyitották meg. Ennek oka az volt, hogy a vállalkozó cég, amely a munkálatokat végezte, túlságosan finom homokot használt, amely por alakjában állandóan a levegőben kavargott. A város utasítására a vállalkozó az utca-terest rendes szemes homokkal borította be. Ennek folytán a Preyer-utcát holnap újból megnyitják a kocsiközlekedés számára.

— **Áldott állapotban levő nők, ifjú anyák és többgyermekes asszonyok az enyhé természetű „Ferenc József” keserűviznek már mérsékelt adagokban való használata által is könnyű és hig ürülést, ugyszintén rendszeres gyomor- és bélműködést érnek el.**

— **Az ondolás nagy bűn.** Még szerencse, hogy nem nálunk, hanem Kinában rendeztet hoztak, amely szerint súlyosan megbűntetnek minden kínai nőt, aki kiondoláltatja a haját. Minden divatterdekeességről és újdonságról pompás képekben és cikkekből számol be a Párisi Divat, a legnépszerűbb magyar divatlap. Minden számában közel száz párisi toalett és kézimunka eredeti rajzát közli. Remek rovatai, cikkei a háziasszonyoknak és divathölgyeknek nélkülözhetetlenek.

* **Budapestre érkeve a Keleti pályaudvarral szemben a Park Nagyszállóban megtalálja kényelmét. Leszállított árai. E lap előfizetőinek 20 százalék engedmény.**

— **Tizenkét embert megmárt egy veszett kutya.** A bánági Pustinis községben az egyik veszett kutya tizenkét embert megharapott. Tizenegyet közülük beszállítottak a clujai Pesteur-intézetbe, míg a tizenkettedik a veszettség tüneteivel és irtózatossággal között meghalt. Az egészségügyi hatóságok megtették a szükséges intézkedéseket a további bajok megakadályozására.

— **Lemondott Caras megye prefekusa.** Oravitáró jelentik, hogy Li u b a Kornél dr. caras megyei prefektus táviratilag beadta lemondását, amit a belügyminiszter elfogadott. Az új prefektus kinevezése Caras megye ügyeit A v r a m közigazgatási vezérfelügyelő intézi.

— **Napsütéses meleg idő.** A szerda esti eső igen rövid ideig tartott és csüörtök reggelre ismét napsütéses idő következett be. Déllelőtt tizenegy órakor huszonhat, délután négy órakor pedig huszonkilenc fok meleg volt árnyékban. Estefelől enyhe borulás mutatkozott, később azonban kiderült. Este tizenegy óra után viszont heves szél kerekedett. A meteorológiai intézet jelentése szerint mérsékelt nyugati szél mellett sok helyen újabb eső és zivatar várható, egyes helyeken a hőmérséklet némileg csökken.

— **Hajók, ha találkoznak... Marseilleből jelentik, hogy a D o r i s angol gőzös a nyílt tengeren összeütközött a Formigny francia gőzössel. Mindkét gőzös súlyosan megsérült és rádió útján kért segítséget. Szerencsére a közelben több hajó tartózkodott, amely felvette a két sérült gőzös utasait és legénységét. Kérdés, vajon sikerül-e fog-e a két súlyosan sérült gőzöst a kikötőbe vontatni.**

* **Löbl Böske ritmikus tornaiskolájában a tanítás 15-én ismét megkezdődik.** Jelentkezni délelőtt 11—1/2 1-ig, délután 5—1/2 7-ig lehet, Piata Plevnei 3. szám alatt.

— **A mehalai piac rendezése.** A Mehalai lakossága már ismételtlen kérte a városi hatóságot a piac rendezését és a villamosvasut vonalának meghosszabbítását. Tegnap Coman Augustin főpolgármester és Löffler Géza dr. alpolgármester a helyszínen jártak és ott a mehalai lakosság kívánságait tanulmányozták. Mindkét ügyben a döntést később hozzák meg.

— **Uj feszületet állítanak fel.** A helybeli görög katolikus püspöki helynökség beadványt intézett a várososhoz, amelytől engedélyt kér a Sulutiu-téren egy feszület felállítására. A város ideiglenes bizottsága az engedélyt megadta.

— **A megvakulástól való félelmében öngyilkos lett.** Zomborban N i k o l i c s György hatvankilenc esztendő ügyvéd agyonlőtte magát és azonnal meghalt. Nikolics évtizedeken keresztül rendőrkapitánya volt Zombor városának, azonban az impériumváltás után nyugalomba vonult és ügyvédi irodát nyitott. Az utóbbi időben a szeme erősen meggyengült és Nikolics attól félt, hogy megvakul. Ez készítette az öngyilkosságra.

Mátyás király szobora

Clujon büszkén hirdeti nagy alkotójának, Fadrusz Jánosnak a nevét. A magyarországi emlékeztető meg e nagy szobrászművészének születésnapjáról, amely 1858 szeptember 5-re esett. Fadrusz János szintén egyike volt azoknak a lángeszű alkotóknak, akik az élet mostoha eseményei közül is feltörek. Szegény szülők gyermeke volt és lakatosinasnak ment. Hamarosan olvasóvá vált, készített, melynek bámulására jártak. Elküldték Zayugróra: tanuljon faragást. Ott hamarosan rájöttek, hogy a fiú művésznek való. Utána indították a művészet felé és nem volt vele szegény. A magyarság egyik legjelesebb szobrásza vált belőle.

— **Tanügyi áthelyezések a Bánágban.** Közköztudásügyi miniszterium számos tanári áthelyezést foganatosított. A timisoarai tanfelügyelőség körzetében a következő áthelyezések történtek: Martensz Maru Lugojról a helybeli német állami liceumba, Epur Mária Sighetről a jimboliai gimnáziumhoz, Pavelescu M. Brailából városunkba, Marinescu L. Craiovából a resitai gimnáziumhoz, Lica Viorica Lugojról Vulcanba, Radulescu Olga Sibiuól az Ada-Kaleh szigeti ipariskolához, Cerea Olga Ismailból Lugojra, Mateescu Raina Clujból városunkba, Popovici Mária Lipováról városunkba, Petrescu Ana a Devaról városunkba, Vancu Draga S. Mareből Aradra, Coltun Iancu Caransebesről Ceahovaba, Bürger Iosif Careiből Lugojra, Plescu Mihai lipovai gimnáziumi tanár pedig Santanára került.

— **Nem engedik szabadon a devizacsallót.** Nacht Pál, a sok milliós devizaátutalás botrány egyik letartóztatásban levő vádlottja, felebbezést nyújtott be a törvényszékhez, azon döntés ellen, amellyel vizsgálói fogását meghosszabbították. Felebbezését most foglalkozott a fővárosi ítélőtábla és azt elutasítva megerősítette a törvényszék döntését. Nacht Pál tehát továbbra is fogház lakója marad.

— **Kisért a csufos emlékü bukás.** A város ideiglenes bizottságának tegnap ülésén a városi tanács elnöke, Cinszky Marioara-Nicolau Avramné vezetése alatt megbukott városi román színház ügye. Annak idején több milliós városi szubvencióból kifizették az utolsó ötven ezer leies részletet is, azonban az erre vonatkozó kiutalásnál pótló kellett egyes adatokat. Az ideiglenes bizottság most intézkedett ezeknek az adatoknak pótlása ügyében. A pénz természetesen már régesrég elköltötték.

— **Véres harc a kommunistákkal.** Szófia jelentés szerint H a r n a l i közelében a hegyek között véres összetűzés volt csendőrök és bolgár kommunisták között. Az összetűzésnek hat halottja van, köztük két csendőr.

Patikák éjszakai szolgálat

Szeptember 2-tól szeptember 8-ig városunkban a következő gyógyszerárak tartanak éjszakai szolgálatot:

AZ ELSŐ KERÜLETBEN a Mercy-utcában levő Weisz-gyógyszertár.

A MÁSODIK KERÜLETBEN a 3 Cra utcában levő Schul-gyógyszertár.

A HARMADIK KERÜLETBEN az Odobescu-utcában levő Keller-gyógyszertár.

A NEGYEDIK KERÜLETBEN a Scudier-téren levő Csillag-gyógyszertár.

AZ ÖTÖDIK KERÜLETBEN Kőváry-Chioreanul Iosif gyógyszerára és

FRATELIÁN Panajoth Ernő gyógyszerára állandó éjszakai szolgálatot tart.

MOZI

Mozi műsora
Péntek, szeptember 6.

Apolló-mozi: A tisztiszolga.
Capitol-mozi: Boldogság a láthatáron.
Select-mozi: A tisztiszolga.

„Gaby” kalapszalón

I. kerületi üzlete Mercy-utca Galgon-házban
Zombaton, e hó 7-én nyílik me.

Lőrinc

napja volt tegnap és ez azt jelenti, hogy elbucszhatunk a dinnyétől. Szent Lőrinc szeptember elején egyszerre csak kassásá teszi a dinnyét és azt mondja: elég volt! A jó ég tudja, miért haragszik Lőrinc a dinnyére, vagy hogy miért viseli olyan igen nagyon szívén az egészségünket. Pedig a szegény ember azt mondja, hogy a dinnye olcsó étel, eléggé fel is puffasztja a bendőt, jóllakat, tehát kár azt Lőrincnek ehetlenné tenni. A szegény ember bizony nem banná, ha egész télen keresztül ehetne olcsó dinnyét. Mennyivel kevesebbet kellene akkor éheznie!

— **Németország új romániai követe.** A német birodalom diplomáciai szolgálatában változás történt. Stohrer eddigi kairói követet Bucurestibe neveztek ki, míg Miller követ az ankarai követség élére került.

— **Beteg a leszerelés elnöke is.** Henrynson, a leszerelési értekezlet elnöke, súlyosan megbetegedett és ezért lemondott a Népszövetség főtítkárságáról, hogy a leszerelési értekezletet október hónapra elhalasztja.

— **Másodszor is kivirágzott az orgona.** Kiskőrösön Székely Vilmos dr. ügyvéd udvarán másodszor is kivirágzott az orgona. Az orgona második virágja éppen olyan dus és illatos, mint az első volt.

— **Amikor Fedák Sári még autót vett.** A budapesti Kuria egy régen szódó perben mondotta ki tegnap a végző szót. Özvegy Székelyné budapesti lakosnő, kártérítési pert indított Fedák Sári ellen azon a címen, hogy a kassásnő halálra gázolta a férjét. A kérészet azonban a törvényszék, a tábla a Kuria is elutasította. Székelynének került perújítást elérnie, de valamennyi bírósági fórum újból elutasította kérészetét. Tegnap mondta ki a Kuria másodszor, hogy semmi bizonyíték nincsen arra, hogy Székely Lajos, akit Fedák Sári autója annak idején valóban elgázolt, ennek következtében halt volna meg. Az autó elütötte Székelyt, aki azonban csak lényegtelen horzsolásokat szenvedett és csak hetek mulva halt meg érdekesesedések következtében.

— **Két öngyilkosság a fővárosban.** Bucustiben két öngyilkosság történt. Az egyik a titkár Baluta Nicolae, negyven esztendősen ügyvéd, aki lakásán felakasztotta magát és mire rátaláltak, már halott volt. Az öngyilkos ügyvéd különváltan élt a feleségével és a válóper is folyamatban volt. Valószínűnek tartják, hogy tettének okát szeszélyesen családi körülményekben kell keresni. Az öngyilkos ügyvéddel majdnem egyidejűleg vetett véget életének Lazaro Umberto egykori tengerész, aki golyókat pipított agyába. Két levelet hagyott hátra az egyiket menyasszonyának, a másikat pedig a leány anyjának. Lazaro Umberto már hosszabb ideje eredménytelenül kilincsel állás után valószínű, hogy ez keserítette halálra.

— **Szíven lötte régi haragosát.** Megbőbentő gyilkosság történt Campinai városkában, ahol Tobac Moise revolverrel lelötte régi haragosát, Fratula Grigoret. A két férfi az utcán találkozott és szóváltásba keveredett. A szóváltás közepén azután Tobac előrántta revolverét és néhány lépés távolságról szíven lötte ellenfelét, aki holtan gyött össze. A gyilkost letartóztatták.

— **A balesetek gyorsvonata.** A Páris-arcelonai gyorsvonat Norbonne állomás mellett belerohant egy vegyesvonatba. A baleset következtében tizenhat ember megsebesült. Néhány héten belül már a hatodik baleset, amely ezt a gyorsvonatot érte.

Véres családi drámát rendezett a nyaralás végén egy elkéseredett férfi

Balatonfüredről jelentik, hogy Csopakon véres családi dráma játszódott le. Lengyel Sándor budapesti mérnök Csopakra utazott, ott nyaraló családja látogatására. Alig érkezett azonban meg, máris heves családi viszály verte fel a ház csendjét. A mérnök revolvert rántott és rálőtt a feleségére, majd az

anyósára. Lengyelné életveszélyesen megsebesült, az anyja pedig meghalt. Lengyel Sándor azután a fegyvert saját maga ellen fordította, a fejébe lőtt és a következő percben holtan rogyott össze. Lengyelét beszállították a veszprémi kórházba, felépülésében azonban nem bíznak.

Legújabb sporthírek

A labdaszedő gyerek is beleavathozott a mérkőzésbe és megakadályozott egy biztos gólt

Budapestben tegnap a nemzeti bajnokság két mérkőzését bonyolították le. Az Újpest csapata 9:1 arányban győzött a III. ker. FC ellen. A második félidő negyvenegyedik percében olyan esemény történt a mérkőzésen, amely egyedülálló a magyar labdarugó sport történetében. Vince, az Újpest csapata, az egyik beadást a kapura fejelte és a labda a kifutó kapus felett szállt el. A kapu előtt a labda a földre esett és biztosan haladt a háló felé, amikor váratlan dolog történt. A kapu mögött tartózkodó egyik lab-

daszedő gyerek ugyanis beszaladt a pályára és mielőtt a labda áthaladhatott volna a gólvonalon, az ölébe kapta. A bíró gólt nem adhatott, mert a labda nem jutott túl a gólvonalon, viszont az Újpest tizedik gólját idegen segítség akadályozta meg. Az esemény szerencsére nem okozott vitát, mert a közönség inkább mulatott az eseten.

A másik bajnoki mérkőzést a Soroksár játszotta a Budai 11 csapata ellen. A mérkőzést 1:0 (0:0) eredménnyel a soroksári csapat nyerte meg.

A városi kőbánya fejlesztése.

Nistor Dimitrie dr. vármegyei prefektus Coman Augustin főpolgármester, Suciú Adrián városi főmérnök, Sándor Ernő megyei mérnök és Boranica Traian prefektusi titkár kíséretében meglátogatta a város sanovítai kőbányáját, amelyet jelenleg Jivaneescu Jon mérnök vezet. A városi kőbánya eddigi évi teljesítménye mindössze háromezer vagon bazaltkocka volt. A város azonban a kőbányát négyévszázalékos költséggel modern gépekkel és egyéb felszereléssel látta el, aminek eredménye az volt, hogy a kőbánya termelése már az idei év első negyedében is kétezer vagonra tett ki. A racionalizálást folytatják és így lehetővé válik, hogy a kőbánya évi termését évi tizenkétezer vagonra emeljék föl.

— **Kis gyermekek tragédiája.** Buzauban az egyik löporraktár közelében három gyermek egy tűzérési lövedéket talált. A gyermekek fel akarták bontani a lövedéket, de az felrobbant. A robbanás Lungu Nicolae tizenkét éves gyermeket nyomban megölte, míg a másik két gyermek súlyos sérüléseket szenvedett.

* **Rédey Mária: Kassainé ifjasszony.** Jászai Mari minden idők egyik legnagyobb magyar művésznője, naplószerű feljegyzéseiben örökítette meg emlékiratának egy részét, de régebbi feljegyzéseit elégette. Páratlanul érdekes tehát ez a könyv, amely éppen a kiadatlan feljegyzések anyagát ismerteti és örökíti meg. Alig jelent meg ennél érdekesebb, intimebb emlékirat a magyar irodalomban. A könyv lényege Jászai Mari és Kassai Vidor szerelmi regénye, kiadatlan levelek és naplók alapján. A pazar kiállítású, félbörkötésű bibliofil könyvet 25 oldalas műmelléklet egészíti ki, kiadatlan, érdekes és értékes képekkel. Nyugat kiadása a pompás kötet, amely félbörkötésben 158.—lei minden könyvkereskedésben, vagy Lepagenál Cluj. Kérje a Nyugat kiadványok teljes jegyzékét.

Tizenkét éves a jugoszláv király.

Belgrádból jelentik, hogy egész Jugoszláviában nagy ünnepek között ülik meg a kiskorú Petár király tizenkétedik születésnapját. Ez alkalommal a jugoszláv fővárosban nagy katonai díszszemlélt is tartanak. Sztojadinovics miniszterelnök, aki napok óta külföldön tartózkodik, erre a napra hazatér, hogy résztvegyen az ünnepeken. Azután újból elutazik külföldre a tárgyalások folytatására.

— **Felnyitották Venizelosz páncélfőnökét.** Athénből jelentik, hogy a görög kormány rendelkezése több magánbankban felnyitották Venizelosz, továbbá Venizelosz fiának és több gazdag görög emigránsnak páncélfőnökét. Ezekben több millió drachmát érő részvényeket és állampapírokat találtak. A hatóságok azt hitték, hogy nagymennyiségű aranypénzt is fognak találni, ez a feltevésük azonban nem igazolódott be.

— **Lefogtak tizenhárom kommunistát.** A budapesti rendőrség politikai osztálya nagyobb arányú kommunista szervezkedést leplezett le. Tizenhárom egyént letartóztattak. A letartóztatott személyeknél tartott házkutatások alkalmával nagyszámú iratot találtak, amely azt mutatja, hogy a szervezkedés az egész országra akart kiterjedni. Ezenkívül egy titkos nyomdát is leplezték.

— **Négyezer jugoszláv bucsus indult Radnára.** Jugoszláviából tegnap reggel négyezer gyalogos bucsus érkezett városunkba, akik rövid pihenő után tovább zárandokoltak Radnára. A bucsusok résztvesznek a vasárnapi nagyszabású őszi radnai bucsun, amelyen Pacha Ágoston megyés püspök is megjelenik.

— **Legközelebb megindul a forgalom a Dnyeszter hídján.** Tighináról jelentik, hogy a Dnyeszter hídját teljesen elkészült és így Románia Szovjetországgal között a közvetlen vasúti összeköttetés már a legközelebbi időben megnyílik. Az új hid terhelési próbája igen jól sikerült.

A diéta ronccsá tette

Azután jobb módszert talált a lefogásra

7 kilót fogyott Kruschen révén

E hölgy első fogyókísérlete tényleg sikerült — de nem a kívánt irányban. Azt mondja, ez a kísérlet „ideges ronccsá” tette. Azután más módszerhez folyamodott. Olvassa, mit ír róla:

„Tizenkét hónappal ezelőtt szigorú diétát kezdtem, hogy lefogjak és két hónap alatt ideges ronccsá lettem, noha csak keveset fogytam. Olvastam a diéta nélküli lefogásról és kipróbáltam a Kruschen sót. Az első üveg után egészségi állapotom megjavult és nyolc hónap után jobban alszom, mint valaha. Mindent ehettek és mindenkép más embernek érzem magam, amellet ezen idő alatt fokozatosan 7 kilót is fogytam.”

„Hatalmas a termetem és igen boldog vagyok, hogy a diéta torturája helyett Kruschen révén lassan lefogok. Minden reggel egy fél teáskanálnyit szedek, ami újra visszaadja életkedvem, — a bágyadság eltűnt és örülök, ha kísérelhetek.” — D. S.

Lassan, de biztosan szabadítja meg Kruschen a szervezetet a hájképző ételmaradékoktól, a mérgektől és veszedelmes savaktól, amelyek a reumát, emésztési zavarokat és egyéb betegségeket okoznak. Kruschen hat sónak a kombinációja, amelyeknek erősítő hatásuk van minden szervre, vesékre, idegekre és szövetre.

A Kruschen sót több mint 120 országban árulják és most már Romániában is minden gyógyszerárban és drogériában üvegenként 95 leiert kapható.

Életmentési tragikomédia

játsszódott le a negyedik kerületi strand közelében. Egy huszonöt év körüli fiatalember hatalmas csapásokkal mérte a Bega vizét, tréfközve keringett az egyik indulásra kész hajó körül, amelyik nemsokára mozogni kezdett és teljes gőzzel megindult. A tréfáskedvű fiatalember addig ficánkolt a hajó körül, amíg az egyik uszály alá került. Fel és alámerülve fulladozni látszott. A hajó személyzete figyelte a fiatalembert és amikor látta, hogy komoly veszélyben van, kötelet engedett le a férfinak, hogy belekapaszkodjék. A nagyszerű uszónak bizonyult ifjú azonban ismét eltűnt és nem is mutatkozott többé. Nagy ijedelem támadt erre és közben már rudakkal keresték az elveszettnek vélt fiatalembert, amikor a parti bokorból harsogó határozott adott élet-jelt magáról a humoros fuldokló, aki a víz alatt kievickélt a bajból.

— **Októberben választják meg az aradi román püspököt.** Az ortodox szinódus október tizenegyedikén ül össze a fővárosban és ekkor választják meg az aradi új görög keleti román püspököt.

— **Müller Kálmán szabadlábra kerül.** Müller Kálmán, a baloldali munkásvezér, aki államellenes ténykedése miatt már hosszabb idő óta börtönben ül, nemsokára szabadlábra kerül. Müllert a doftanai fegyházból a timisoarai fogházba szállították és amint büntetése lejár, illetve más eljárásból kifolyólag jogerős ítélet nem áll fenn, úgy szabadon engedik.

— **Kik felelnek a beomlott berlini alagutért.** A berlini földalatti vasút alagutjának beomlása ügyében a hatóságok befejezték a vizsgálatot. Hoffmann Hugó műszaki tanácsnokot, Rath József Károly mérnököt, Notz Frigyes mérnököt és Winger Vilmos mérnököt letartóztatták. A vizsgálat során megállapították, hogy a szerencsétlenséget ezeknek nétkes gondatlansága idézte elő.

Dr. Fourné, Sch. Gitta
balett- és tornaiskolája
 szeptember elsején nyílt meg Piata Unirii 8. I. em. 1 alatt.
 Beiratkozások és információk délelőtt 10—1-ig, délután 4—7-ig

Közgazdaság

Nehézségek merültek fel a Skoda-műveknek járó exportcikkek értékesítése körül

A hadsereg felszerelése érdekében a román kormány tudvalevőleg szerződést kötött a csehszlovákiai Skoda-művekkel, amelyek a hadfelszerelés gyártják és szállítják. A megrendelt hadianyag egyrészét Románia — a szerződésben foglalt fizetési feltételek szerint — exportcikkkel egyenlítheti ki. Ez az exporttöbblet nem számítódik be a csehszlovák kormány által Romániának biztosított kvótába. Ezen export elé azonban most a Skoda-üzemek nehézséget támasztanak. A Skoda-művek ugyanis azt kívánják, hogy a részükre biztosított árukat maguk értékesíthessék más országokban, még hozzá a Románia ré-

szére megállapított kontingens terhére. Ez azt jelenti, hogy az exporttöbblet illuzoriussá vált, sőt Romániát az a veszély fenyegeti, hogy más országokban biztosított kiviteli kontingense is csökkenhet. A Skoda-művek ajánlata felett a kormány gazdasági bizottsága dönt. Nem tartják elfogadhatatlannak a Skoda-művek ajánlatát, ha azt úgy módosítják, hogy a Skoda-művek részére biztosított árut más országokban a csehszlovák állam részére biztosított kontingens számlájára értékesítik. Bizonyosra veszik, hogy a gazdasági bizottság is ilyen értelemben fog határozni.

Az exportból származó devizák pontos és sürgős kiutalása életkérdése lett a romániai gabonapiacnak

A gabonakereskedők és exportőrök körében nagy az elégedetlenség a jelenlegi devizarendszer miatt. A gabonaexportőrök és az őket finanszírozó bankokat ugyanis súlyos helyzetbe sodorja az a körülmény, hogy a Nemzeti Bank késedelmesen utalja ki az exportból származó devizákat. Több ízben is kérést tették ennek az eljárásnak a megváltoztatását, de eddig eredménytelenül. Ez a késedelmeskedés teljesen lekötötte az exportőrök tőkét és kimerítette hitelüket, egyben alkalmas arra is, hogy az export visszafejlődjen. Hogy ez valóban így van, mutatja az egyik kikötővárosban levő exportcég esete. Ez a cég nagyobb mennyiségű búzát szállított Svájcba és a svájciak a szállítmánynak az ellenér-

tékét még augusztus 21-én a román Nemzeti Bank rendelkezésére bocsátották. Mégis a jegybank az összeget még most sem fizette ki a cégnek, illetve a finanszírozó banknak annak ellenére, hogy már két hét elmúlt azóta.

A következménye ennek a késedelmeskedésnek az volt, hogy az exportcég működése veszélyben van, mert a bank a további hitelt megvonta a jegybank késedelmes kiutalása miatt. Ez a helyzet elsősorban káros a termelőknek, mert nem találnak majd vevőt, a gabona irányzata nélkülön fogja a megfelelő szilárdságot, a gabonaárak egyik napról a másikra zuhanásnak lesznek kitéve, amit végeredményben is a nemzetgazdaság fog megsínyleni.

Az Erdélyi Bank félévi mérlege az intézet nagyarányú fejlődését mutatja és 75 millió leiel nöft a betétállomány, 80 millió leiel a kihelyezési állomány

A banktörvény rendelkezéseinek megfelelően a nemzetközi relációban is reprezentatív intézetté fejlődött Erdélyi Bank most tette közzé félévi mérlegét, amelynek adatai egyrészét az intézettel szemben megnyilvánuló kivételes bizalomról, másrészt a jogos hiteligényeket kielégítő üzletpolitikáról tesznek bizonyosságot.

A bank betétállománya az elmúlt félévben 75 millió leiel emelkedett, ugyanakkor a kihelyezési állománya konzervatív, de rugalmas üzletviteli elveinek megfelelően 80 millió leiel növekedett. Az intézet az adósság-

rendező törvény folytán előállott 18,634.879 leiel veszteséget tartalékaiból egy összegben leirta, anélkül természetesen, hogy azt továbbhárította volna.

Alaptőkéjének 80 millió leiról 120 millió leire való felemelését ez év július havában keresztülvezette és bucarestii főtelepe megnyitásával üzleti tevékenységét az egész országra kiterjesztette.

Az intézetnek a Banca Nationalától igénybevért 9,269.201.— leiel konverziónmentes, reescompte hitelén kívül más hitelezői nincsenek.

államkincstárba, míg a hadsereg felszerelési alapjára 157 millió 739 ezer leit szedtek be. Összehasonlítva az idei augusztusi bevételeket a tavalyival, kifűnik, hogy az idén hat-százötven millió leiel több folyt be, mint tavaly.

Létrejön a román-török gazdasági egyezmény. A román-török gazdasági egyezmény megkötésére irányuló tárgyalások kedvező meredben folynak és néhány napon belül sor kerül az egyezmény aláírására is. Románia két szerződést köt Törökországgal, egy kereskedelmi és egy clearing-egyezményt. A kereskedelmi szerződés biztosítja a két ország közötti árucseréforalmat és módot nyújt majd nagyobb mennyiségű petróleumnak és petróleumtermékeknek Törökországban való elhelyezésére. Ami a hátralékokat illeti, ugyeveznek meg, hogy ezeket a jelentéktelen összegeket az engedélyezett exportkontingensen felüli árukvittel fizetik ki. A clearing szerződés szerint pedig a fizetések az egyensúlyi helyzetet elve alapján történnek. Vagyis az exportösszegeből fizetik az importot.

Csökkent a tűzifa ára a fővárosban. Szeptember 15-én megszűnik a román vasutakon a tűzifának kedvezményes szállítási tarifája és ezért az utóbbi napokban a vasut megnövekedett forgalmat bonyolított le tűzifában. A szállítmányok miatt egyes állomásokon kevésnek bizonyultak a vasuti kocsik. A fővárost a fakeskedők elárasztották tűzifával és ennek az volt a következménye, hogy a fa ára vagononként háromszáz-négyszáz leiel csökkent. A fővárosban a tűzifa ára minőség szerint vagononként 5300 és 6500 lei között mozog.

Romániai lovakat szállítanak Palesztinába. Palesztinában hosszas kísérletezések folytak a különböző országokból beszerzett lovakkal. A kísérletezés során kitűnt, hogy az arab lovakon kívül csupán a romániai lovak bírják ki az éghajlatot és alkalmasak a munka elvégzésére. Ennek alapján máris számos üzletkötés történt romániai lovaknak Palesztinába való szállítására. Az első lószállítmány már elindult és a Jonian tengerőzős 315 lóval halad Palesztina felé.

Kikaptak építési engedélyt. A város ideiglenes bizottsága újabban a következő helybeli lakosok részére adott ki építési engedélyeket: Jungmans György, Herschko Piroška, Fetty Sándor, Muntean Vasile, Soare részvénytársaság, Ungerländer László, Triesz Antal, Jadačantu Nicolae, Földi István, Gartner Katalin, Banciu Achim, Österreicher Ignác, református egyház, Palas részvénytársaság, Buschbacher Ádám, Lukács Irén, Sugár Ákos, Ferenczi István, Kunst Erzsébet, Batka János, Gróf Gusztáv, Klug János, Kunz Sebestyén és Rácz József.

A pékek naponta kötelesek a speciál-regisztrert kitölteni. A helybeli pénzügyigazgatóság figyelmezteti a pékeket és siteményárusokat, hogy napi bevételeiket nyomban be kell vezetni a speciál-regiszterbe és az így naponta ellenőrizhető legyen. A pékeknek és siteményárusoknak nincsen joguk az üzleti forgalmat nyolc naponként bejegyezni, mert ez csak azoknak a vállalatoknak engedélyezhető, amelyek a speciál-regiszteren kívül más könyveket is vezetnek. Mindazon pékek ellen, akik speciál-regiszterük vezetésével elmaradnak vagy azt az ellenőrzésnél nem tudják felmutatni, megindítják az eljárást.

Felfüggesztették a magyar áruk hozatalát Romániába. A fővárosi kitingentálási hivatal felfüggesztette magyar árukra vonatkozó behozatal engedélyek kiadását, mivel a Magyarországra irányuló kivitel és az onnan történő behozatal nincs abban az arányban, ahogyan azt a magyar-román egyezményben meghatározták. Ezért a Magyarországból történő import lehet több, mint a Magyarország irányuló kivitel hetven százaléka. En az egyensúlyi helyzetnek a biztosított követelte a behozatal ideiglenes csökkentését.

Jugoszlávia Argentínából vásárol búzát. A galatii kikötőhatóságot értesítették, hogy szeptember hónap első felében megérkezik a kikötőbe az angol lobalatt hajózó Newton-Beach nevű tengőzős, amely Jugoszlávia részére 7 vagon búzát szállít Argentínából. Szeptember tizenötödike után azután megérkezik a kikötőbe a Daphne nevű görög hajó is befut a galatii kikötőbe, amely 7000 vagon búzát lesz megrakodva. A görög hajó a búzát szintén Jugoszlávia részére szállítja. Ezen gazdasági körökben nagy feltűrést keltett, hogy Jugoszlávia argentin búzát fedezi szükségletét.

Geneológiai kutatásokat

mint anyakönyvi bejegyzések családi értesítők, egyes családtagok adatainak megkeresésére vállalom.

Cím a kiadóban.

Nincs üzlet a gabonapiacra. A gazdasági gabonapiacra az irányzat tovább is lanya és üzletkötés alig történik. A piaci árak a következők: bányási búza 340, torontáli búza 345, tengeri 300, zab 275—280, korpa 260, takarmányárpa 255—260, tavaszi árpa 300, takarmányliszt 270, kismalmi liszt a 30/70 beosztásból zsákkal együtt 650, nymalmi liszt 680, bányási repce 460, poszta repce 500—510, tökmag 560, száz kilónként. A lóhere 30—31, milt lucerna 24—25 lei kilónként.

A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai. A Nemzeti Bank hivatalos valutaárfolyamai a következők: (az első szám a vételt, a második szám az eladást jelenti) francia frank 6.60—6.90, svájci frank 32.55—33.40, belgas 17—18, angol font 490—500, olasz lira 8.80—9.20, dán lár 99—110, német márka 38—40, hollandi forint 67—69, cseh korona 4—4.50, magyar pengő 24—26, osztrák schilling 23—24.60, lengyel zloty 18.80—19.00, dinár 2.20—2.50, drachma 0.80—1.00.

Szülők! Diákok!

Az összes iskolai könyvek már kaphatók!

Iskolaszerek: rajztábla, teljesvonalzó, háromszög, szines iron, szines és fekete tus, rajztomb, iron, radirgummi, tinté, toll, zsebtintatartó, hát-, kézi- és akta-táska, stb. legolcsóbb beszerzési forrás!

Jutalomtárgyak! Nagy engedmény!

CULTURA könyvkereskedés
Vi., Bulev. Carol No. 16.

APRÓHIRDETÉSRE
LEGALKALMASABB
A DÉLI HIR

Abban egyetért az olasz,
Abesszin, zsidó és árja
hogy a

»DACIA« KABARÉNAK

Afrikában sincsen párja

Kezdeté 10 órakor. Szabad bemenet.

Színház

Szendrei

boldogítja továbbá is az aradi színházat

Arad város ideiglenes bizottsága most kötött a színház bérbeadása ügyében. A kérvény fölött kellett dönteni. Az egyik ifj. Szendrei Mihály és Róna Zsó, a másik Inke Rezső ajánlata. Az ideiglenes bizottságban nagy fejlődött ki, amelynek során több szöveges hangzott el Szendrei Mihály száján. Vulpe Iosif ellenzte, hogy a színházat Szendreinek adják. Szendrei Mihály a perek egész serege van folytatásban az aradi és timisoarai munkanarárnál, valamint a járásbíróságoknál. Nem fizette a színészeket, a ruhákat, sőt nem tett eleget a várossal szemben vállalt kötelezettségének sem. A legfontosabb dolog a Szendrei-családnál a hűbéri jogokra hivatkozni, mert ebből csak a város következtetéseket lehet levonni. Szendrei semmiféle erkölcsi alapot nem nyújt. Már évek óta, hol az öreg, hol a fia kapja meg a színházat, de a mindkettő egyformán jár el mindenkiel szemben. A vita után szavazásra került sor, amelynek során Szendreire öt, a városra négy szavazatot adtak le. Szendrei öt szavazatot úgy kapta meg, hogy Zabb István ideiglenes bizottsági elnökség tartózkodott a szavazástól csak amikor a polgármester kérte, hogy szavazzon, adta le szavazatát Szendreire. Arad tehát megkapta a színházat. A timisoarai magyarság szemben eleve tiltakozik az ellen, hogy a városi színházat is Szendrei kapja meg.

Helyet az ifjuságnak. A második kerületi katonai katolikus ifjúsági egyesület közismerten a városi műkedvelői gárdája az elmúlt vasárnap hozta színre a Helyet az ifjuságnak című vigjátékot, Tigrului-utcai helyiségében. Tekintettel az előadás óriási sikerére, Fekete Mihály színiigazgató hozzájárulásával tegnap este a gyárudvari színházban ismételték meg a darabot, amely ma, pénteken este 9 órakor harmadszor kerül színre. A kitünő vigjáték főszereplői, Rittinger Imre — aki egyben rendezője is a darabnak, — továbbá Venczel Lya, Kasnyai Ilonka, Pejácsevich János, Degrell István, Halbherr Henrik, Gál Gyula, László Gyula, Preidt János, Fráter László, Kalmár József és Sárka József. Az előadást bizonyára ma is telt nézőtér előtt tartják meg.

A parasztkisasszony
A Déli Hírlap eredeti regénye
Írta: Szentirmayné Oberschill Gizzi
(Utánnomlás tilos)

Ugyan! Micsoda nyárspolgáriás dolkodás? Férjhez menni hozzá? Vajmiért most egyszerre? Majd boldogok lesznek. Férjhez megyek Fred Brownhoz! Volt ami volt. Megtörtént. Nem lehet rajta változtatni.

Magda felkelt az ablakhoz lépett és meglátta. A hideg szél jódoform szagot hozott a kórház felől. Magda elnézett az elágitott ablakok felé. Sarlach járvány van. Nagyon kell vigyázni Terire. Meglátta az ablakot megint és Kittyhez fordult.

Férjhez fogsz menni az oroszhoz! Nem azért, mert így jobb vagy tisztességtelenebb, hanem azért, mert ő a gyerek apja.

Kitty szikrázó szemekkel ugrott fel. Hát az apja! Jó, az apja! Nagyszerű! Gyűlölöm ezt az embert és soha nem szerettem. Egy pillanatig sem nem szerettem. Egy pillanatig sem nem szerettem.

Magda egy nagyon kevés meleget érzett a szíve körül. Nagyon keveset. De a kevés is leolvastotta arcáról a melegséget és egy nagyon halvány alig észrevehető mosolyt festett rá...

Nem szereti... és soha nem is szerettem... Csak én szeretem, csak én...

Operettelőadás Fratelián. A Fratelián Református Ifjúsági Egyesület műkedvelői csoportja vasárnap, szeptember 8-án, délután 5 órakor a Hegedűs-féle vendéglő (a villamos megállónál, a vám mellett) kerthelyiségének színpadán előadja a kitünő operettet, a Mágna Miskát. Ugy a hant-

gatos operett, mint az előnyösen ismert műkedvelői gárda, valamint a gyönyörű, lellemes kerthelyiség, az ígérkező nagyszámú szórakozási alkalom hagyományosan nagy közönséget fog vonzani. Előadás után tánc. Belépődíj bélyegekkel együtt 15 és 20 le. A jövedelem jótékony célt szolgál.

Heti műsor a nyári színházban:
Pénteken este 9 órakor: Helyet az ifjuságnak.
Szombaton este 9 órakor: Repülj feckém operett-bemutató.

Felhő Ervin husz éves színészi jubileumát. Felhő Ervin ismert táncos komikus, aki ismételt volt a helybeli magyar színház tagja is, most ünnepli meg színészi működésének husz éves jubileumát. A jubileum alkalmából szeptember végén a városi színházban előadást rendez.

Heti műsor a nyári színházban:
Pénteken este 9 órakor: Helyet az ifjuságnak.
Szombaton este 9 órakor: Repülj feckém operett-bemutató.

Heti műsor a nyári színházban:
Pénteken este 9 órakor: Helyet az ifjuságnak.
Szombaton este 9 órakor: Repülj feckém operett-bemutató.

Sport

A mérkőzés előtt beadott óvást a mérkőzés végén már nem lehet visszavonni

A legfelső futballtanács szeptember 22-én tartja ülését a fővárosban. Ezen az ülésen döntenek a Jiu I csapatának létszámemelési kérelmére vonatkozólag és ez a döntés valószínűleg elutasító lesz. Megváltoztatják majd az átigazolási szabályzatot. Eszerint év közben is lehet játékosokat leigazolni, de csak közös megegyezés alapján és abban az

esetben, ha a játékos régi egyesületében év közben nem játszott bajnoki mérkőzést. Ezenkívül ki fogják mondani azt is, hogy a játékosokkal kötött szerződés leghosszabb időtartama két év. Igen érdekes határozata lesz a legfelső szövetségi tanácsnak az, hogy a mérkőzés előtt beadott óvást a mérkőzés végén nem lehet visszavonni.

Ferencváros és Sparta között a közép-európai első döntő kupamérkőzés vasárnap megy végbe Budapesten

Vasárnap kerül sorra Budapesten a nagy érdeklődéssel várt Ferencváros-Sparta közép-európai kupa első döntő mérkőzése. Mindkét tábor hatalmas készülődéseket tesz. Budapesten a Ferenc-

város vasárnapi veresége után nem sok reménnyel néznek a Spartával való küzdelem elé, bár a helyzet nem annyira veszélyes. Az Újpest ellen az első félidőben nagyszerű játékot mutatott a Fe-

— Kitty! Figyelj ide. Én most már tudok mindent. És most én mesélek neked, amit még te nem tudsz. Nem te vagy egyedül a bűnös, hanem Sándor is, mert ő sem szeretted téged. Vagy legalább is nem olyan nagyon, mint a pénzedet. Kitty legyintett.

— Ezt tudtam már akkor is.
— Jó! Azt tudat! És az az ügy ezzel el is van intézve. De most tudd meg, hogy én ezt a Pamiroffot szeretem és ő is szeret engem. Ha te nem jössz, akkor én már a felesége volnék... Ezt nem tudtad! Ugye nem?...

A Kitty szemei feketék lettek a rémüllettől. Arca úgy elváltozott, hogy nem lehetett ráismerni. Pillanatokig néztek farkasszemet. Kitty kirohant. Magda utána szólt.

— De azért mégis hozzá fogsz menni feleségül.

Kitty ezt már nem hallotta. Ruhástól vetette magát az ágyra.
LV.

Magda felöltöztette Terit a kis prémes kabátjába. A hópöfjét sapkáját és keztyűjét is ráadta, hogy mindennapos sétájára vigye. Teri a karjában fekvő babájára hajolt és fontoskodva mondta: megyünk kicsit a levegőbe...

— Érdekes, jegyezte meg az ezredesné — Sándor is mindig így mondta, hogy megyünk egy kicsit a levegőbe...

Magda nagyon jól tudta, hogy nem Sándor, hanem Sári tévesztette mindig össze a helyhatározó ragokat. De nem világosította fel az anyját.

De ha még Sándor mondta is akkor

sem hasonlíthatna hozzá... De Magda erről sem tett soha említést. Se az anyjának, se a húgának. Ha ő tudta is és szégyelte magát, miért tudják és érzékelik azok ugyanazt? Azzal nem segített volna, azaz nem könnyített volna Magda a saját érzelmein.

És ment Magda, a sógornője, a Pásztor Kitty és az orosz kislányával sétálni. Amikor a község háza elé érték, Magda meglátta messziről Pamiroffot. Ugy irányította lépteit, hogy találkozzanak.

A nagy jelenet óta most látták egymást először.

A férfi zavart arccal köszönt... Láttszot rajta, hogy Magdától várja a helyzet kialakulását. Vajjon mit gondolt? Mit tud? Alapjában gyáván is viselkedtem — gondolta, amikor ott hagyta, akkor az ájult Kittyvel... De csak menekülni, csak azt tudott.

Magda már régen tervezte a találkozást és százszor összeállította, hogy mit is mondjon, de amikor rákerült a sor, nem tudott egy betűt sem mondani. Hirtelen elhatározással a kislányt közelebb tolt az oroszhoz.

— Pamiroff nézze meg ezt a gyereket!

Pamiroff csodálkozva nézett előbb Magdára azután a kislányra.

— Igen — mondta — ez a sógornője kislánya...

— Az! A sógornőmé... Hat éves lesz áprilisban.

— Igen — felelte a másik — igen... Tudta, hogy ilyenkor azt kellene monlani, hogy milyen nagy a korához ké-

rencváros és szakértők szinte érthetetlennek tartják a második félidőben bekövetkezett letörést. A Fradi vezetőségé azonban reméli, hogy szorgalmas tréninggel sikerül ezt a formakilengést kiküszöbölni és a csapat a szokásos jó játékával szerez örömet a magyar szurkolóknak. Annál nagyobb bizakodás uralkodik Prágában, mert a félelmetes Sparta, jobb mint valaha. A csapat legjobb része a csatársor, mert mind az öt játékos kitünő lövő és minden akciót lövéssel fejeznek be. A gólszák Zajiček, aki minden mérkőzésen rug gólt. A halvesor hatalmas formajavulást áruult el az utolsó mérkőzéseken, míg a háttérpár keménykötésű és nagy respektust tud magának szerezni. A Ferencvárosnak tehát nagyon bele kell fekdünni a játékba, ha megfelelő eredményt akar kiharcolni. A mérkőzésre negyvenezret nézőt várnak.

Magyar játékos Portugáliába szerződött

Plattkó Ferenc, a sokszoros volt magyar válogatott kapus, aki legutóbb az F. C. Barcelona csapatának kapuját védte, megvált egyesületétől és Portugáliába ment. A neves futballista a portói F. C. Academicához szerződött trénernek és már meg is kezdte működését.

Tarrist nem lehet legyőzni

Párisban a szajnai nyolc kilométeres uszást 326 induló közül Tarrist, a francia uszósport büszkesége nyerte egy óra 36 perc, 28.6 mp. eredményen.

Megegyezett csapat

Az oradeai CAO együttese megerősítette csapát. A körösparti zöld-fehérek leszerződötték Borbélyt, a többszörös válogatott csatárt és Pásztort, a Mures csapatának tehetséges fiatal háttérvédjét.

Magda és hogy hasonlít az anyjához vagy az apjához és hogy milyen kedves és milyen okos. De Pamiroff nem értett a gyermekekhez. Nem foglalkozott velük és nem is érdekelték. Amikor a Winter gazdatiszt kis fiát látta egyszer, megkérdezte udvariasságból, hogy hány éves. Amikor Winterné azt felelte, hogy tizenegy, Pamiroff megállapította, hogy milyen nagy a korához képest. Winterné rémülten nézett rá, azután szomorúan megjegyezte, hogy éppenséggel nem az, hisz angolkoros. Ekkor Pamiroff megfogadta, hogy soha többet nem nyilatkozik, ha gyerekekről lesz szó. És most Magda várja — mert látszott rajta, hogy várja — az ő véleményét.

Magda még egy ideig hallgatott azután megkérdezte, hogy mikor találkozhat utoljára Kittyvel?

— Ugye négy-öt éve lehet, — mondta Pamiroff.

— Nem, a nyáron lesz már hét éve, hogy maguk találkoztak.

Ugy? már annyi ideje? De ha olyan pontosan tudja, akkor vajjon miért kérdezi — gondolta.

— Lehet, hogy hét éve, lehet. De mit akar Magda? Szerehányást tenni? Miért? Csak nem mondta Kitty azt, hogy... Csak nem mondott többet annál, hogy ismerik egymást?...

Magda küzdött. Hogy mondja? De mondani kell és még hozzá most rögtön. Kicsit oldalt fordult és határozott hangon beszélni kezdett.

(Folyt. köv.)

Rádió

Péntek, szeptember 6. Bucuresti. 6: A rádiózenekar hangversenye. 7: Hírek. 7.15: A hangverseny folytatása. 8: Felolvasás. 9.15: Kozen Margit énekel. 9.35: Kis rádiózenekar. 10.30: Hírek. 10.45: Kis rádiózenekar. 11.15: Hírek, majd zenekari hangverseny. 12: Lemezek. Budapest. 1.30: Hírek, majd felolvasás. 1: Ének, zongora. 1.30: Hírek. 2.30: Cigánymuzsika. 3.40: Hírek. 5.10: Diákféltóra. 5.45: Hírek. 6: Jazz. 6.30: Ének zongorakísérettel. 7: Előadás. 7.30: Sport. 7.45: Dalárdák éneke. 8.45: Előadás. 9.15: Magyar nóták zongorán.

9.50: Küllgyi negyedóra. 10.10: Hanglemezek. 11: Hírek, majd jazz. 12: Cigánymuzsika. 1: Hírek. Budapest II. 7: Hanglemezek. 8: Előadás. 9.30: Hírek. 9.50: Szalonzene. Bécs. 1: Könnyű zene. 5: Dalletzenek. 7.25: Wagner: Walkür, opera. Berlin. Este 10: Főledhatetlen német dal. Milánó. 6: Ferruzzi szalonzene. 11.20: Brim Virgil hegedül, Fuga Sándor zongorázik. Prága. 9.45: Operaénekes áriaestje. Róma. Este 9.40: Hangverseny. 11.15: Táncczene. Stuttgart. Este 11.30: Szimfonikus zenekar. Éjfélt után 1: Marschner: Hans Heiling opera. Varsó. 7.45: Könnyű lemezek. 9: Könnyű zene Witas énekessel. 10.15: Szimfonikus zene zongoraművész já-

tékával. 11.45: A rádiózenekar hangversenye.

Szombat, szeptember 7. Bucuresti. 6: Katonazene. 7: Hírek. 7.15: Katonazene folytatása. 8: Új lemezek. 9: Felolvasás. 9.15: Jazz. 10.30: Hírek. 10.45: Vendéglői zene. 11.15: Hírek. 11.20: Vendéglői zene. Budapest. 7.45: Torna. 11: Hírek, majd felolvasás. 1: Balalajka zenekar. 1.30: Hírek. 2.30: Hanglemezek. 3.40: Hírek. 5.10: Mésék. 6: Mit üzen a rádió. 6.30: Szalonzene. 7.30: Bucsu Beszűn, belvárosi koncert. 8.15: Cigánymuzsika. 9: Plautus-vígjáték bemutató Rómában. 10.50: Hírek. 11.10: Postászenekar. 12.20: Jazz-zene. 1: Hírek. Budapest II. 6.45: Előadás. 7.25:

Hanglemezek. 8.20: Mezőgazdasági féltóra. 8.55: Ének zongorakísérettel. 9.40: Hírek. 10: Cigánymuzsika. Bécs. 1: Könnyű zene. 4.20: Citeranégyes. 5.40: Táncclemezek. 8: Az osztrák rádió negyedik népdalversenye. 10: Hangverseny. 12.30: Csóka-jazz. MII. 6.10: Táncczene. 9.40: Szimfonikus zenekar. 10.30: Tarka-est. 11.30: Táncczene. Prága. 5.30: Táncczene. Róma. 6.10: Mandolin. 11.30: Táncczene. Strassburg. Este 11.30: Táncczene. Stuttgart. 9.10: Tarka-est. 11.30: Táncczene. 12: Géczy Barnabás táncczenekara. Varsó. Este 9: Operettrészletek. 11: Zene hangverseny szopránénekesnővel. 12: Táncclemezek.

Egyes szó ára 3 lel; vastagabb betűvel 5 lel. Aláírókeresők szavankint 2 lelt fizetnek. Jelítség hirdetések címét a kiadóhivatal nem közölheti. Ilyen hirdetésekre a jelíggel ellátott irásbeli ajánlatot kell beküldeni a kiadóhivatalnak.

Apróhirdetések

Legolcsóbb hirdetés — leggyorsabb eredmény

Apróhirdetéseket levesz Cetate: Déli Hírlap kiadóhivatala, Piața I. C. Brătianu 4. Fabrică: Kardostrafik, Piața Traian és Str. Mercur sarkok. Principala Carol: Marchtrafik, Piața Kúttl. A hirdetést díj minden esetben előre fizetendő.

Alkalmazás

Keresek

könyvelőt, ki pénzt kezel és irodát vezet. Román, magyar, német nyelvek tudása szükséges. Saját kézzel írt román nyelvű ajánlatokat „Bizalmi ember” jelíggel a kiadóhoz kérek. (3320)

Házmasternek keresek

tisztességes házaspart, esetleg felnőtt gyerekekkel október 1-ére. A feleség főzni tudjon. III., Str. Giurgiu 9, balra, 2—3 óra között. (3325)

Perfekt szakácsnő

kerestetik azonnali belépésre uri házhoz. Cim a kiadóhivatalban. (3326)

Adás-vétel

Építetők figyelmébe!

Piactér és villamos közelében saroktelek cca 60 méter utcafronttal, 160.000 leiert sürgősen eladó. Bővebbet: „Vinum” borház. I., Bulev. Reg. Mária 3. Telefon 775. (683)

Raktárkiárusítás!

Minden elfogadható eladók: Zongorák, szalóngarnitúrák, butorok, komplett szobák, tükrök, képek, szőnyegek stb. Írógép, jökarban 1600 leiert. Belgiana A. G., I., Str. Eminescu 6. (3300)

Timisoara határában

fekvő 75 holdas, tehermentes, prima földbirtokra nagyobb kölcsönt keresek. Ajánlatokat „Kölcsön biztosítva” jelíggel a kiadóba kérek. (3327)

Politurozott butorok,

ágyneműk, ruhaneműk és edények olcsón eladók Erdmann, Piața Asanesti 4. (3328)

Az ország egyetlen vendégipari szaklapja a Gazeta Restauratorilor Vendéglősök Lapja

megjelenik minden szombaton. Ott kell legyen minden vendég iparos asztalán!

Árverés

előtt vizsgálja meg zálogcéduláit. Ne hagyja odaveszni. Eladhatja jó pénzért. Forduljon bizalommal 25 éves cégemhez. Sternberg, Mercy-utca. (712)

Lakás

2, esetleg 3 szobás

lakás, fürdő- és előszobával, kertes házban azonnal kiadó. IV., Mircea Voda-utca 6. (3304)

Üzlethelyiség

Str. Mercy 4 sz. alatt október 1-re kiadó. Bővebbet Dr. Gyulay irodájában, telefon 23-34. (3318)

4 szobás lakás kiadó

november 1-re, II., Str. Titu Maiorescu 5. (3324)

Lakótársnőt

keresek fürdőszobás lakáshoz. Cim a kiadóban. (2040)

Különléle

Elcsereálném

biztos megélhetést nyújtó házamat Karolytelepen, amelyben 6 évig kocsma volt, jökarban lévő luxus- vagy teherautóval. Ajánlatokat kérem leadni: „Vinum” borházban. I., Bulev. Regina Mária 3. Telefon 775. (683)

Harisnyaszem

felszedést olcsón vállalok. II., Str. D. Vrancea 24, kapu alatt jobbra. (2038)

OLLA a legjobb védő fertőző betegségek ellen

Hirdessen

a Déli Hírlapban

Fordító-irodám

I., Piața Brătianu 3. sz. alatt, (a Déli Hírlap mellett) van, ahol, mint eddig, olcsón vállalom kérvények, kereskedelmi levelek, szerződések, bizonyítványok stb. kifogástalan fordítását, illetve írását román, magyar, német, francia, angol, olasz, szerb, cseh és orosz nyelvekre.

N. MAGDU

román nyelv és gyorsírás tanár Bucuresti és Timisoara város volt első fordítója.

Megsokszorozza keresetét, ha a Növényvédelem és Kertészet

gyümölcsösét, kertjét, szőlőjét, gazdaságát.

tanácsai alapján kezeli

Előfizetési árak (mindkét lapra együtt): negyedévre 100— lei, félévre 200— lei, egész évre 400— lei

Kedvezményes szakkönyv-akció az előfizetőknek:

Aki előfizet a Növényvédelemre, alábbi

4 könyvet

Horn: Gyümölcsfák nyeseése — Urbányi: Gyümölcsfák betegségei — Jécsai: Hogyan készítsük el virágos kertünket — Sántha: Szőlő kártevői

önköltségi áron 80— leiert kapják.

Még ma kérjen ingyen mutatószámot (5 lel bélyeg beküldése ellenében) a DÉLI HIRLAP kiadóhivatalától, Timisoara.

Előfizetési megrendelését azonnal intézzük.